

Personer som är blinda

Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet 2023

Antal svarande: 34

Om denna rapport

Denna rapport är framtagen av Begripsam i samarbete med Centrum för Klinisk Forskning (CKF) Dalarna. Data som utgör underlag för rapporten kommer från undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet, SMFOI. Datainsamling har skett 2017, 2019, 2021 och 2023.

Arbetet med att producera rapporten har letts av Stefan Johansson, teknologie doktor och VD vid Begripsam AB. Den vetenskapliga granskningen har letts av docent Catharina Gustavsson vid CKF. Rapporten ingår i en serie rapporter som ges ut under sommaren 2024 vars syfte är att ge aktuella lägesbilder av hur personer med funktionsnedsättning använder internet. Dessa rapporter kompletterar bilden av internetanvändning i den svenska befolkningen. Arbetet med dessa rapporter koordineras av Kerstin Ivarson Ahlstrand, projektledare vid Begripsam.

Datainsamling och vetenskapliga analyser har skett inom ramen för forskningsprogrammet CoDesign for Accessibility, CoDeAC. De frågeställningar som ligger till grund för datainsamlingen och analyser görs i nära samarbete med Föreningen Begripsam och med organisationer och individer i den svenska funktionsrättsrörelsen.

Forskningsarbete har sin grundfinansiering genom medel från Forte och CKF. Rapporten är framtagen med finansiering av Post- och telestyrelsen.

Samtliga rapporter går att hitta via www.begripsam.se/internet

Använd gärna det här materialet för att sprida kunskap om villkoren för internetanvändning och användning av smarta telefoner, datorer och surfplattor men ange källan.

Omslagsbilden är skapad av Karin Forsell med hjälp av AI, Adobe Firefly.

Stockholm, juni 2024.

Innehållsförteckning

Om denna rapport	2
Diagnoser och svårigheter	5
Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?	5
Internet	6
Använder du internet?.....	6
Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?	9
Vad av detta använder du?	10
Vad är din inställning?.....	12
Trygghet och säkerhet	20
Känner du dig delaktig i det digitala samhället?.....	23
Smart telefon	24
Har du tillgång till en smart telefon?	24
Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?	25
Hur tycker du det är att använda en smart telefon?	26
Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?.....	27
Dator	29
Har du tillgång till en dator i ditt hem?.....	29
Hur kunnig är du på att använda en dator?.....	30
Hur tycker du det är att använda dator?	31
Har du några hjälpmedel till din dator?.....	32
Surfplatta	34
Har du tillgång till en surfplatta?	34
Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?.....	35
Hur tycker du det är att använda surfplatta?	36
Har du några hjälpmedel i din surfplatta?	37
Bakgrundsvariabler	39
Vilket åldersintervall stämmer för dig?	39
Vilken är din könstillhörighet?	40
Är svenska ditt första språk?.....	41
I vilket län bor du?.....	42

I vilken typ av ort bor du?	42
I vilken typ av boende bor du?.....	43
Får du hjälp av någon i din vardag?	44
Bor du tillsammans med någon?	46
Vilken är din högsta avslutade utbildning?.....	48
Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?	49
Vilken inkomst har du per månad?	50

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?

Tabell 1 Vilken eller vilka diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?

Svar	Procent	Antal
ADD	3	1
ADHD	3	1
Autismspektrum (Autism, Asperger)	9	3
Bipolär	3	1
Blind	100	34
Depression	9	3
Dövblind	6	2
Grav synnedsättning	3	1
Huvudvärk, migrän	3	1
Koncentrationssvårigheter	3	1
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	9	3
Minnessvårigheter	6	2
Självförtroende/självkänsla, bristande	3	1
Svårt att komma igång eller avsluta saker	6	2
Svårt att behålla fokus på en uppgift	3	1
Talsvårigheter	3	1
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	6	2
Ångest	3	1
Annan	9	3

Internet

Använder du internet?

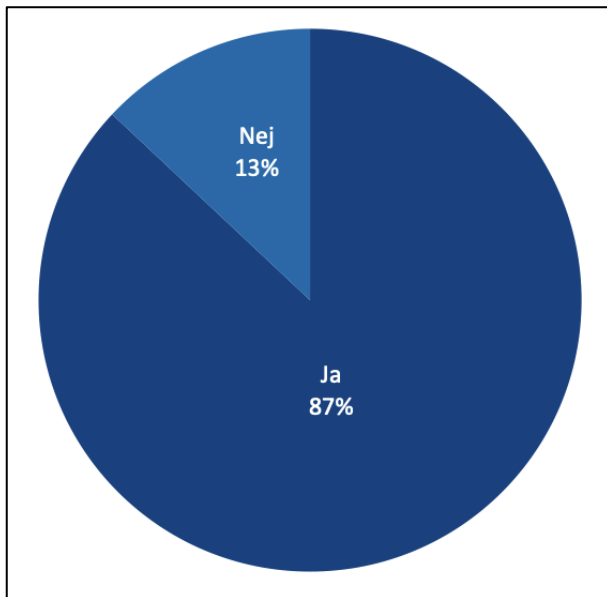

Diagram 1 Använder du internet? Andelar i procent.

Tabell 2 Använder du internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	87	27
Nej	13	4
Totalt		31

Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför?

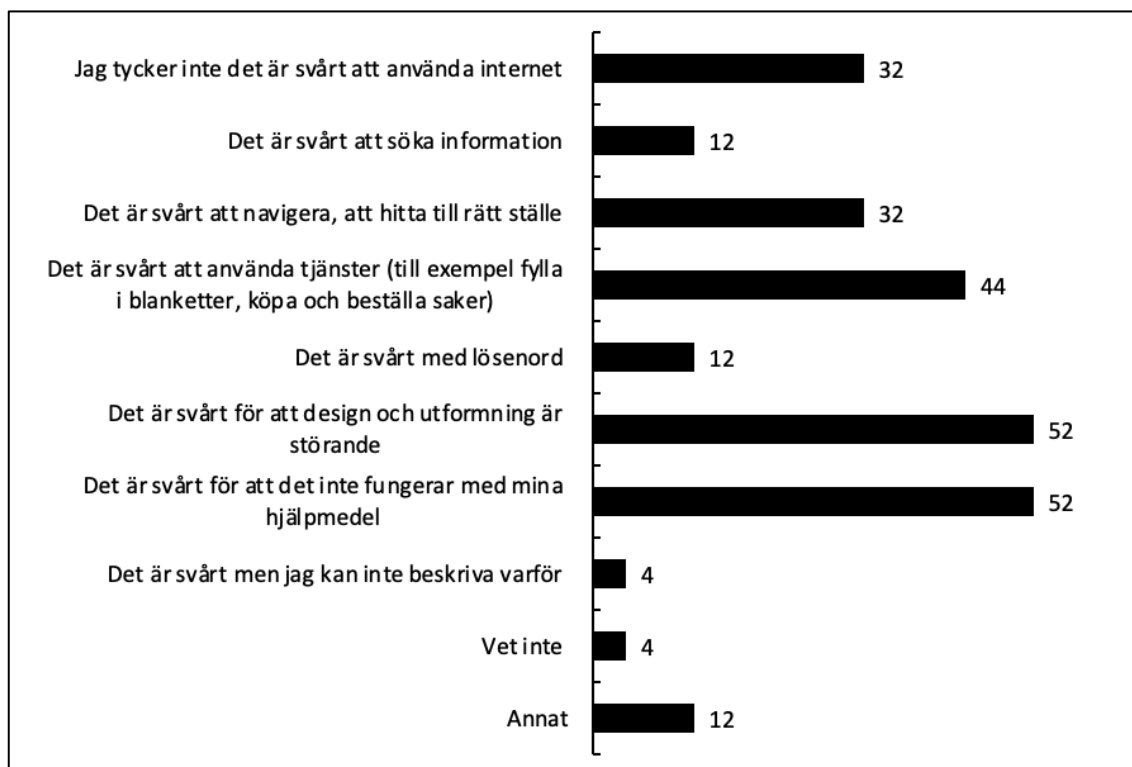

Diagram 2 Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför? Andelar i procent.

Tabell 3 Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför?

Svar	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	32	8
Det är svårt att söka information	12	3
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	32	8
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	44	11
Det är svårt med lösenord	12	3
Det är svårt för att design och utformning är störande	52	13
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	52	13
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	4	1
Vet inte	4	1
Annat	12	3

Har du svarat nej - att du inte använder internet: Varför använder du inte internet?

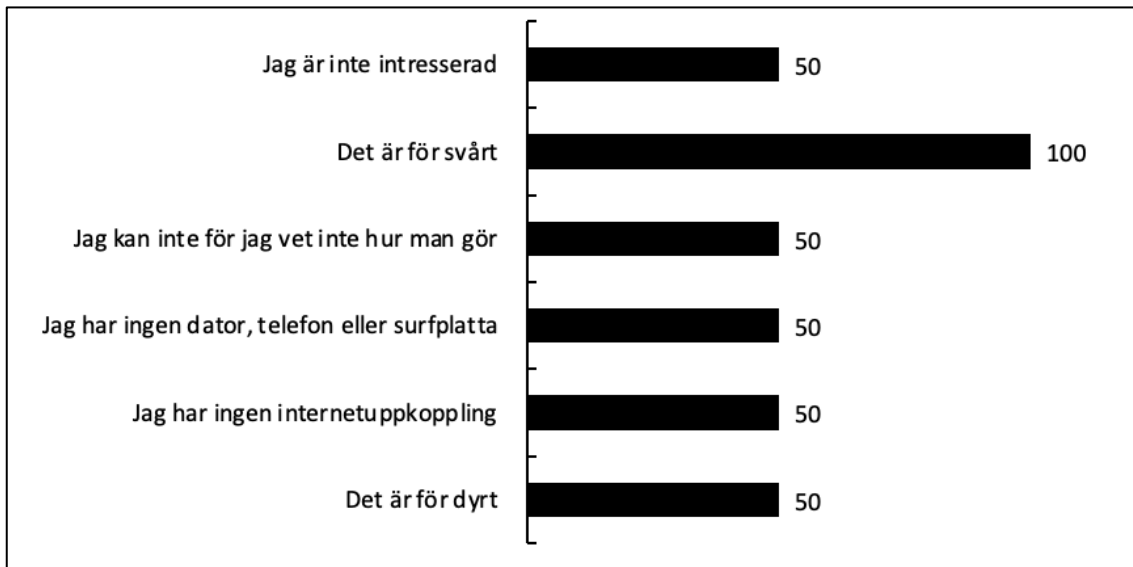

Diagram 3 Har du svarat nej - att du inte använder internet: Varför använder du inte internet? Andelar i procent.

Tabell 4 Har du svarat nej - att du inte använder internet: Varför använder du inte internet?

Svar	Procent	Antal
Jag är inte intresserad	50	1
Det är för svårt	100	2
Jag kan inte för jag vet inte hur man gör	50	1
Jag har ingen dator, telefon eller surfplatta	50	1
Jag har ingen internetuppkoppling	50	1
Det är för dyrt	50	1

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

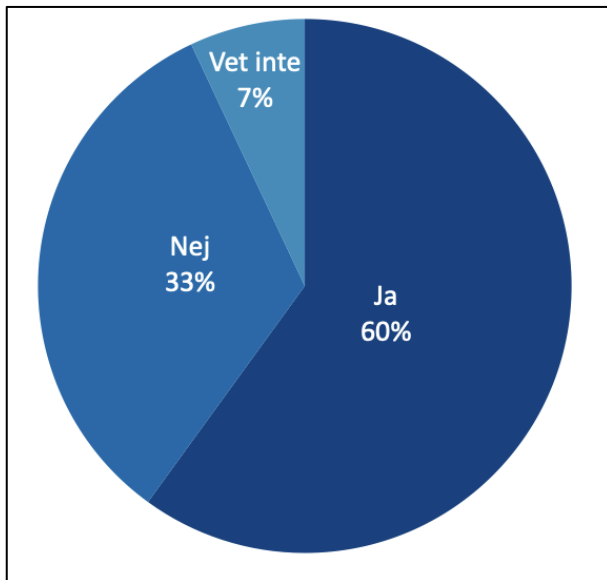

Diagram 4 Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet? Andelar i procent.

Tabell 5 Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	60	18
Nej	33	10
Vet inte	7	2
	Totalt	30

Vad av detta använder du?

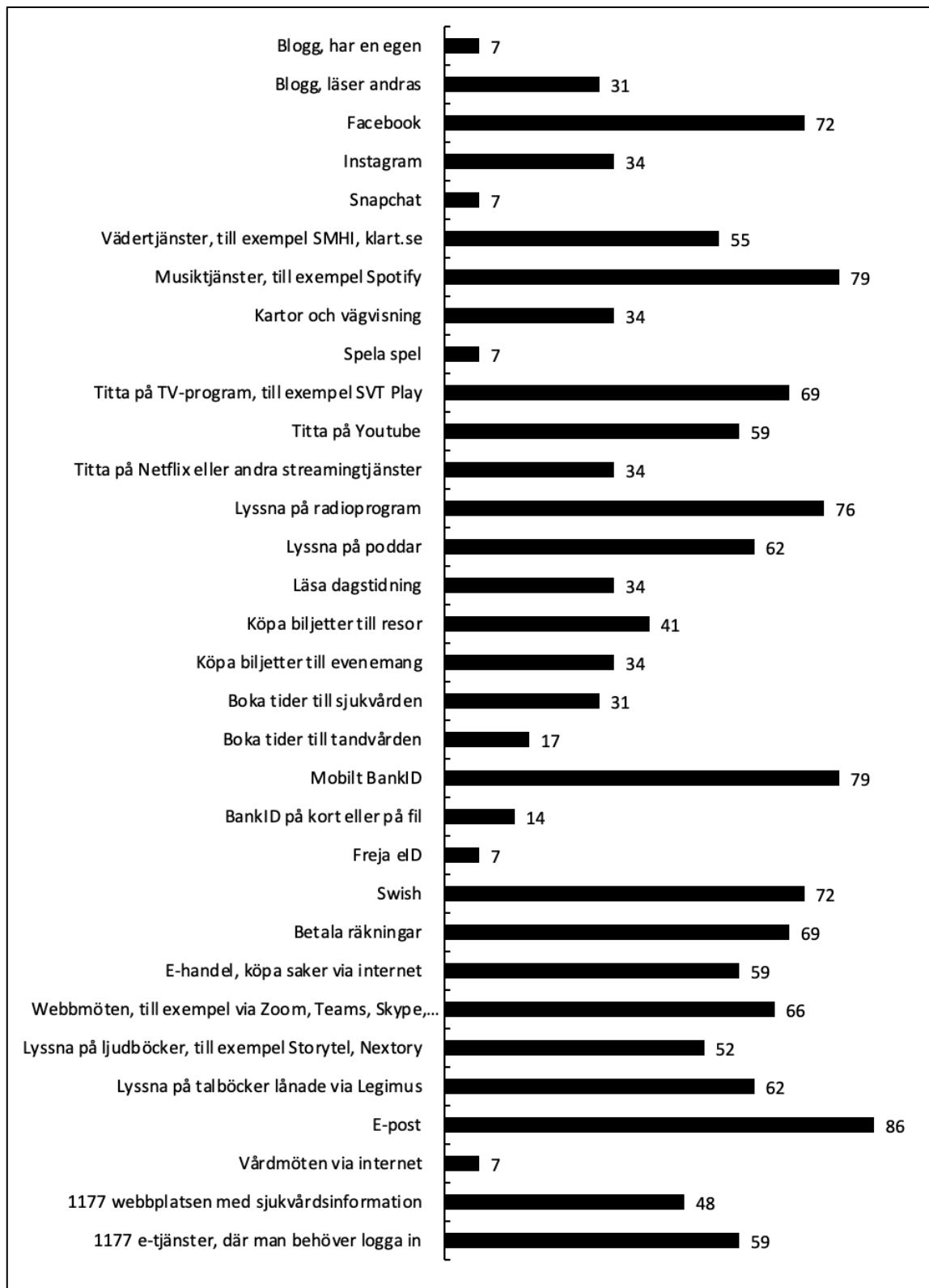

Diagram 5 Vad av detta använder du? Andelar i procent.

Tabell 6 Vad av detta använder du?

Svar	Procent	Antal
Blogg, har en egen	7	2
Blogg, läser andras	31	9
Facebook	72	21
Instagram	34	10
Snapchat	7	2
Vädertjänster, till exempel SMHI, klart.se	55	16
Musiktjänster, till exempel Spotify	79	23
Kartor och vägvisning	34	10
Spela spel	7	2
Titta på TV-program, till exempel SVT Play	69	20
Titta på Youtube	59	17
Titta på Netflix eller andra streamingtjänster	34	10
Lyssna på radioprogram	76	22
Lyssna på poddar	62	18
Läsa dagstidning	34	10
Köpa biljetter till resor	41	12
Köpa biljetter till evenemang	34	10
Boka tider till sjukvården	31	9
Boka tider till tandvården	17	5
Mobilt BankID	79	23
BankID på kort eller på fil	14	4
Freja eID	7	2
Swish	72	21
Betala räkningar	69	20
E-handel, köpa saker via internet	59	17
Webbmöten, till exempel via Zoom, Teams, Skype, Messenger, Facetime	66	19
Lyssna på ljudböcker, till exempel Storytel, Nextory	52	15
Lyssna på talböcker lånade via Legimus	62	18
E-post	86	25
Vårdmöten via internet	7	2
1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation	48	14
1177 e-tjänster, där man behöver logga in	59	17

Vad är din inställning?

Mobilt BankID

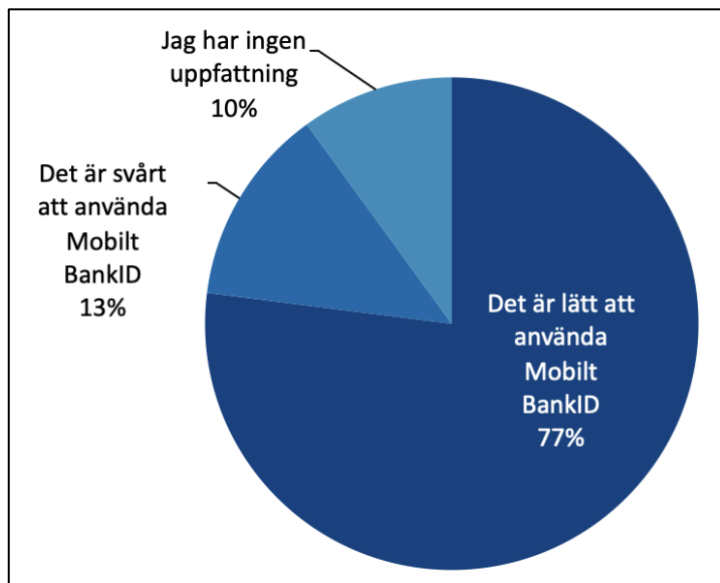

Diagram 6 Vad är din inställning till Mobilt BankID? Andelar i procent.

Tabell 7 Vad är din inställning till Mobilt BankID?

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda Mobilt BankID	77	23
Det är svårt att använda Mobilt BankID	13	4
Jag har ingen uppfattning	10	3
	Totalt	30

BankID på kort eller på fil

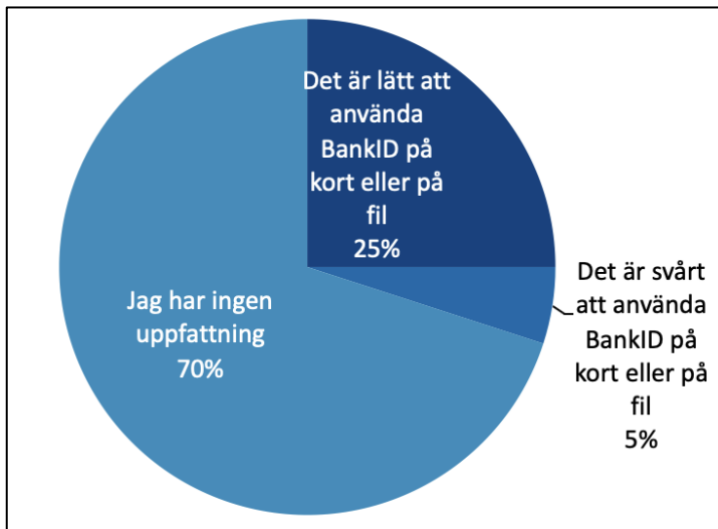

Diagram 7 Vad är din inställning till BankID på kort eller fil? Andelar i procent.

Tabell 8 Vad är din inställning till BankID på kort eller fil?

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda BankID på kort eller på fil	25	5
Det är svårt att använda BankID på kort eller på fil	5	1
Jag har ingen uppfattning	70	14
	Totalt	20

Freja eID

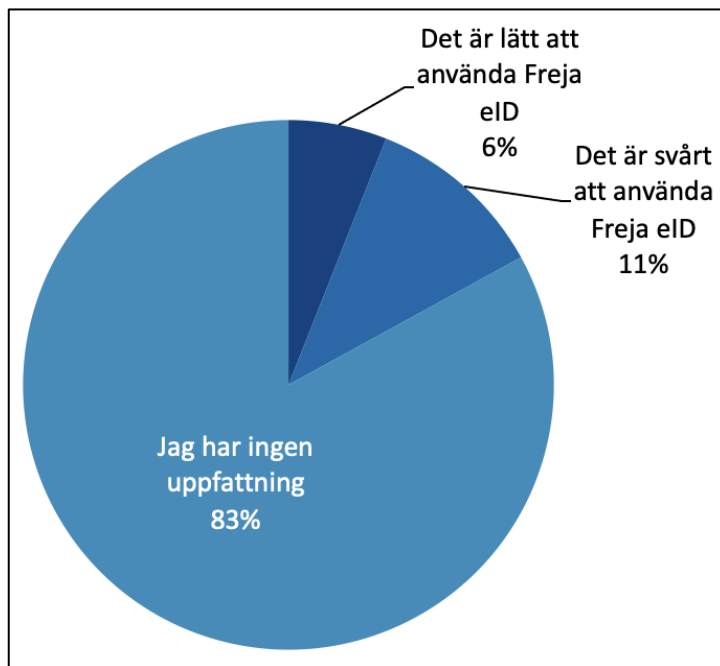

Diagram 8 Vad är din inställning till Freja eID? Andelar i procent.

Tabell 9 Vad är din inställning till Freja eID?

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda Freja eID	6	1
Det är svårt att använda Freja eID	11	2
Jag har ingen uppfattning	83	15
	Totalt	18

Betala räkningar via internet

Diagram 9 Vad är din inställning till betala räkningar via internet? Andelar i procent.

Tabell 10 Vad är din inställning till betala räkningar via internet?

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att betala räkningar	48	14
Det är svårt att betala räkningar	38	11
Jag har ingen uppfattning	14	4
	Totalt	29

E-handla

Diagram 10 Vad är din inställning till e-handla? Andelar i procent.

Tabell 11 Vad är din inställning till e-handla?

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att e-handla, köpa saker via internet	35	9
Det är svårt att e-handla, köpa saker via internet	54	14
Jag har ingen uppfattning	12	3
	Totalt	26

Vårdmöten via internet

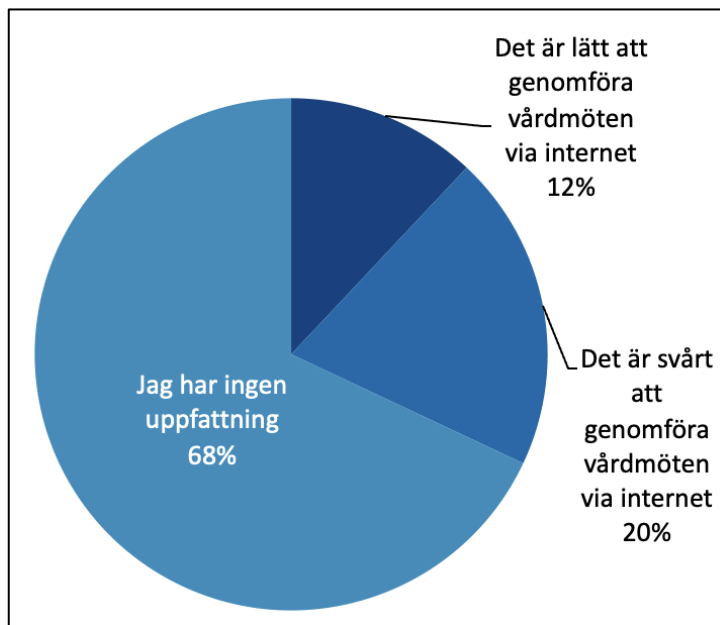

Diagram 11 Vad är din inställning till vårdmöten via internet? Andelar i procent.

Tabell 12 Vad är din inställning till vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att genomföra vårdmöten via internet	12	3
Det är svårt att genomföra vårdmöten via internet	20	5
Jag har ingen uppfattning	68	17
	Totalt	25

1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation

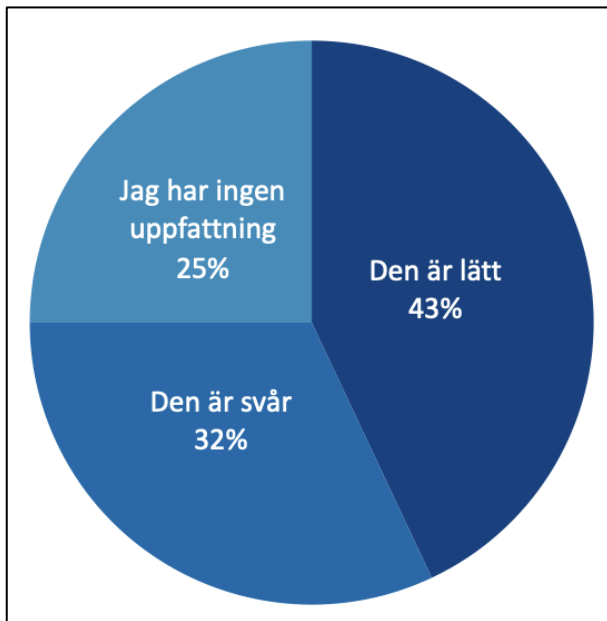

Diagram 12 Vad är din inställning till 1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation? Andelar i procent.

Tabell 13 Vad är din inställning till 1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	43	12
Den är svår	32	9
Jag har ingen uppfattning	25	7
	Totalt	28

1177 e-tjänster, där man behöver logga in

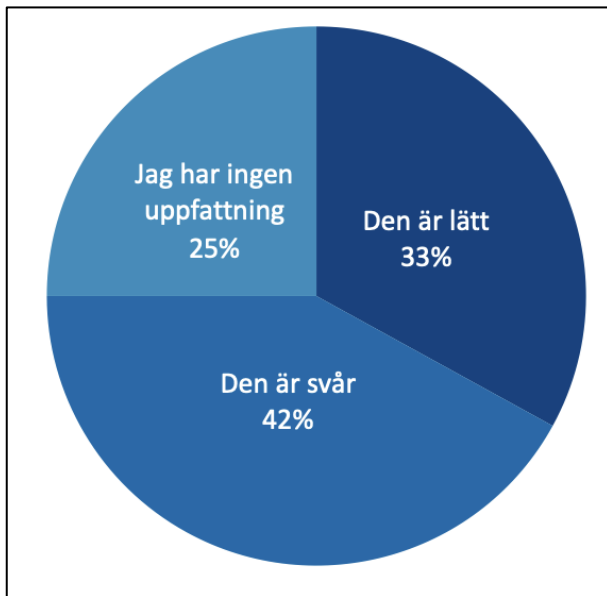

Diagram 13 Vad är din inställning till 1177 e-tjänster, där man behöver logga in? Andelar i procent.

Tabell 14 Vad är din inställning till 1177 e-tjänster, där man behöver logga in?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	33	8
Den är svår	42	10
Jag har ingen uppfattning	25	6
	Totalt	24

Trygghet och säkerhet

Vad av detta har du råkat ut för?

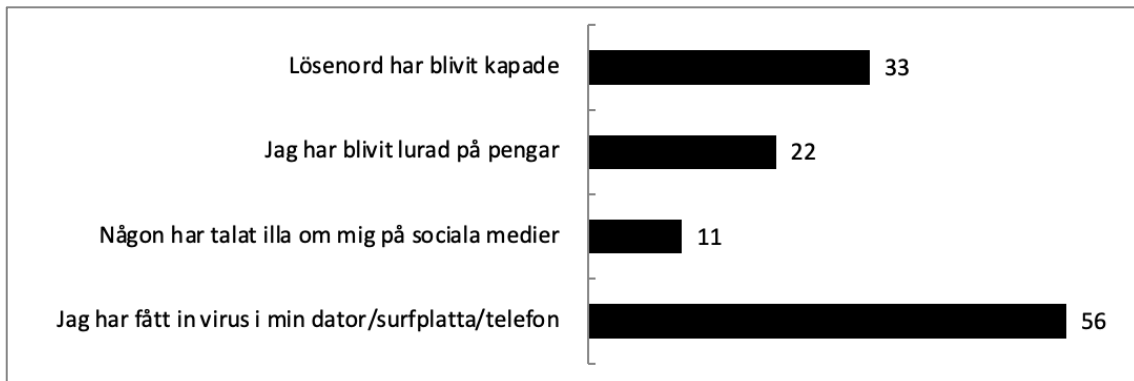

Diagram 14 Vad av detta har du råkat ut för? Andelar i procent?

Tabell 15 Vad av detta har du råkat ut för?

Svar	Procent	Antal
Lösenord har blivit kapade	33	3
Jag har blivit lurad på pengar	22	2
Någon har talat illa om mig på sociala medier	11	1
Jag har fått in virus i min dator/surfplatta/telefon	56	5

Känner du dig trygg på internet?

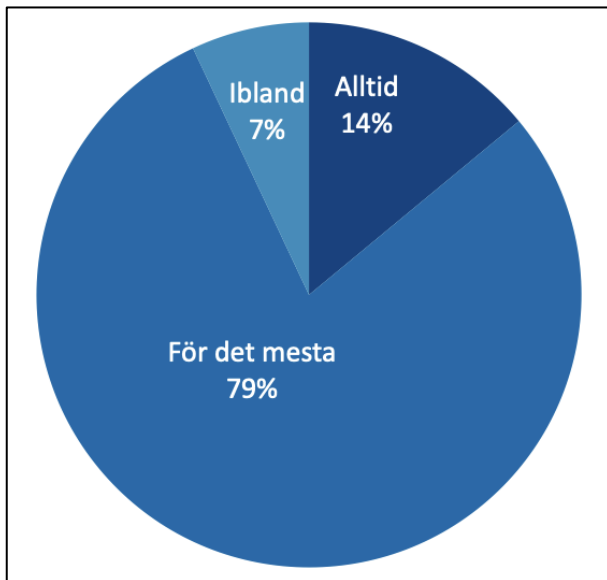

Diagram 15 Känner du dig trygg på internet? Andelar i procent.

Tabell 16 Känner du dig trygg på internet?

Svar	Procent	Antal
Alltid	14	4
För det mesta	79	22
Ibland	7	2
Totalt		28

Har du tillräckliga kunskaper om trygghet och säkerhet på internet?

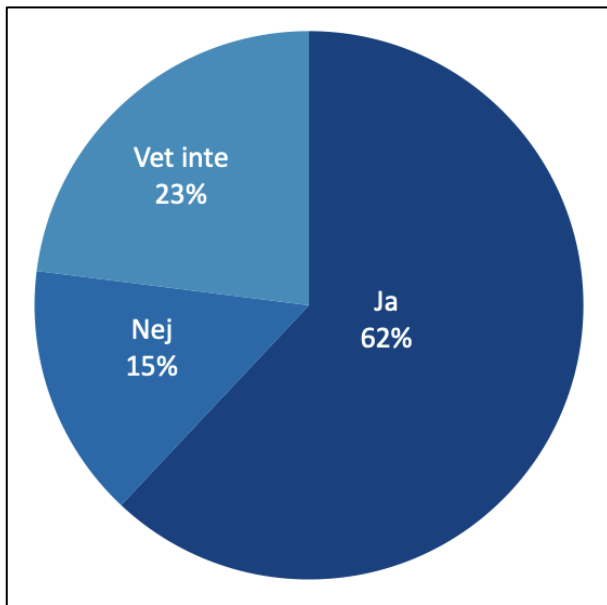

Diagram 16 Har du tillräckliga kunskaper om trygghet och säkerhet på internet? Andelar i procent.

Tabell 17 Har du tillräckliga kunskaper om trygghet och säkerhet på internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	62	16
Nej	15	4
Vet inte	23	6
	Totalt	26

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

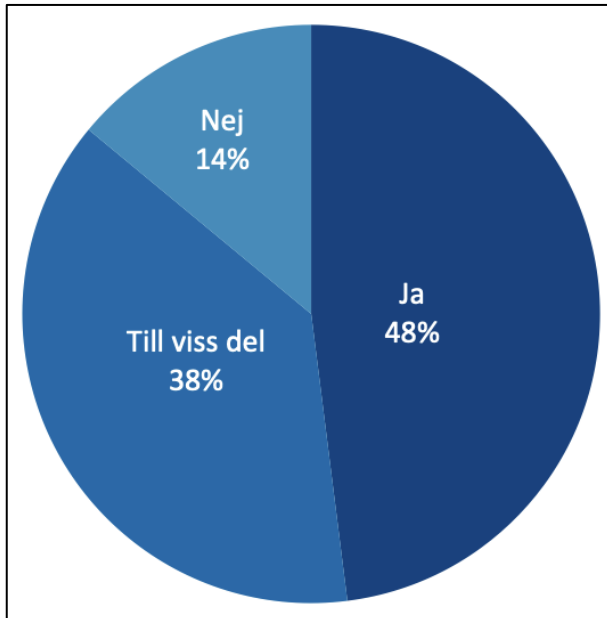

Diagram 17 Känner du dig delaktig i det digitala samhället? Andelar i procent.

Tabell 18 Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

Svar	Procent	Antal
Ja	48	14
Till viss del	38	11
Nej	14	4
	Totalt	29

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

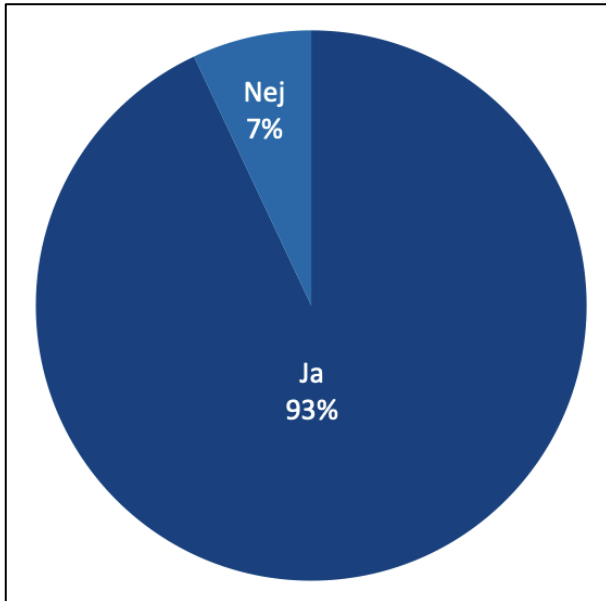

Diagram 18 Har du tillgång till en smart telefon? Andelar i procent.

Tabell 19 Har du tillgång till en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	93	27
Nej	7	2
	Totalt	29

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

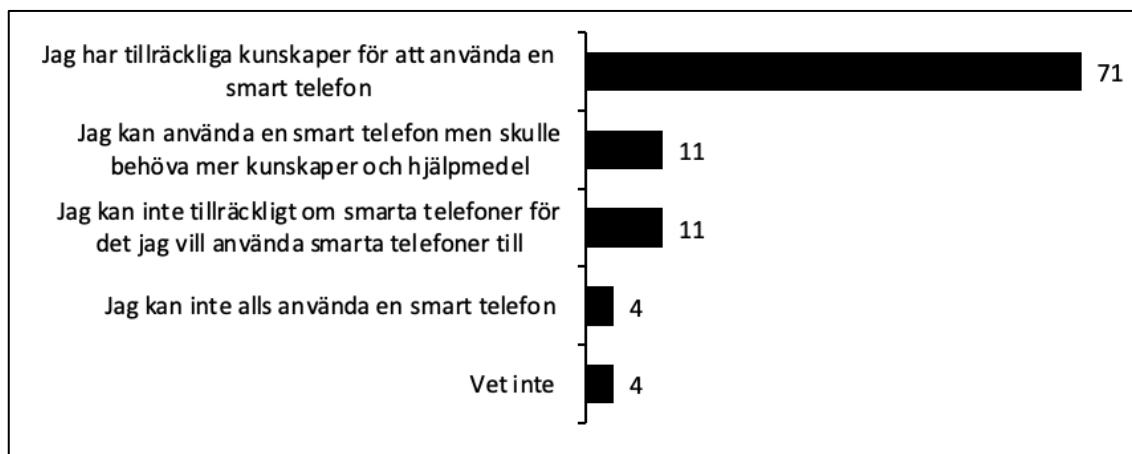

Diagram 19 Hur kunnig är du på att använda en smart telefon? Andelar i procent.

Tabell 20 Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	71	20
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper och hjälpmedel	11	3
Jag kan inte tillräckligt om smarta telefoner för det jag vill använda smarta telefoner till	11	3
Jag kan inte alls använda en smart telefon	4	1
Vet inte	4	1
	Totalt	28

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

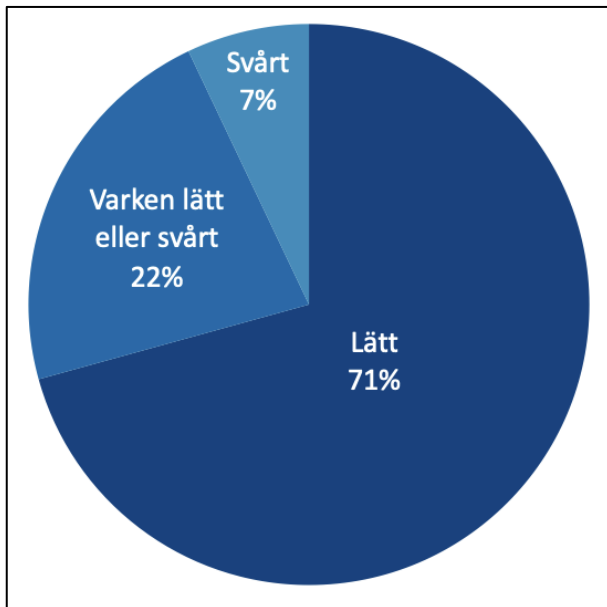

Diagram 20 Hur tycker du det är att använda en smart telefon? Andelar i procent.

Tabell 21 Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Lätt	70	19
Varken lätt eller svårt	22	6
Svårt	7	2
Vet inte	0	0
	Totalt	27

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

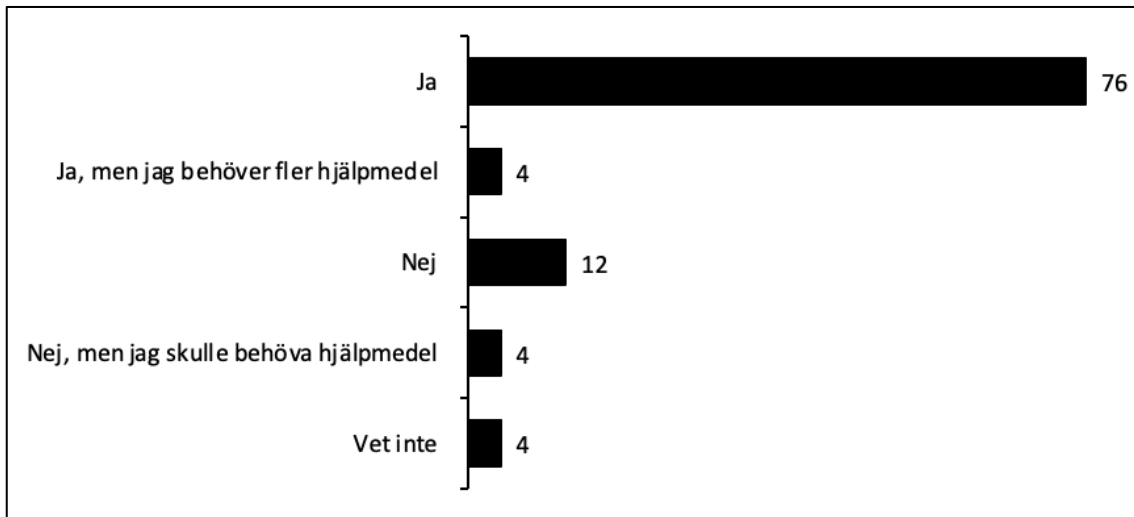

Diagram 21 Har du några hjälpmedel till sin smarta telefon? Andelar i procent.

Tabell 22 Har du några hjälpmedel till sin smarta telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	76	19
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	4	1
Nej	12	3
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	4	1
Vet inte	4	1
	Totalt	25

Använder du något av följande till din smarta telefon?

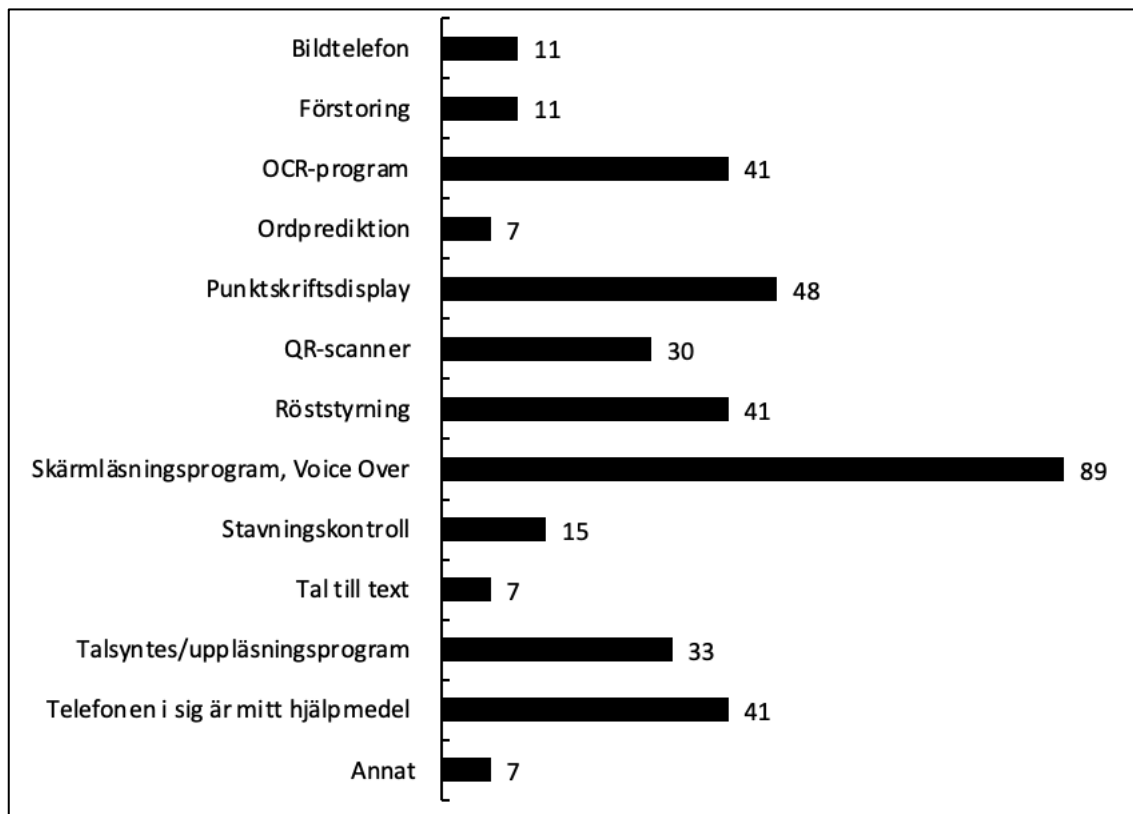

Diagram 22 Använder du något av följande till din smarta telefon? Andelar i procent.

Tabell 23 Använder du något av följande till din smarta telefon?

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	11	3
Förstoring	11	3
OCR-program	41	11
Ordprediktion	7	2
Punktskriftsdisplay	48	13
QR-scanner	30	8
Röststyrning	41	11
Skärmläsningssystem, Voice Over	89	24
Stavningskontroll	15	4
Tal till text	7	2
Talsyntes/uppläsningssystem	33	9
Telefonen i sig är mitt hjälpmedel	41	11
Annat	7	2

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

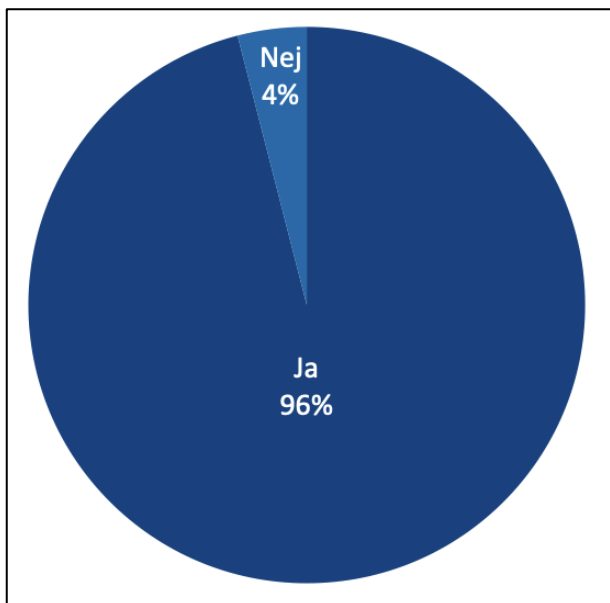

Diagram 23 Har du tillgång till en dator i ditt hem? Andelar i procent.

Tabell 24 Har du tillgång till en dator i ditt hem?

Svar	Procent	Antal
Ja	96	27
Nej	4	1
Totalt		28

Hur kunnig är du på att använda en dator?

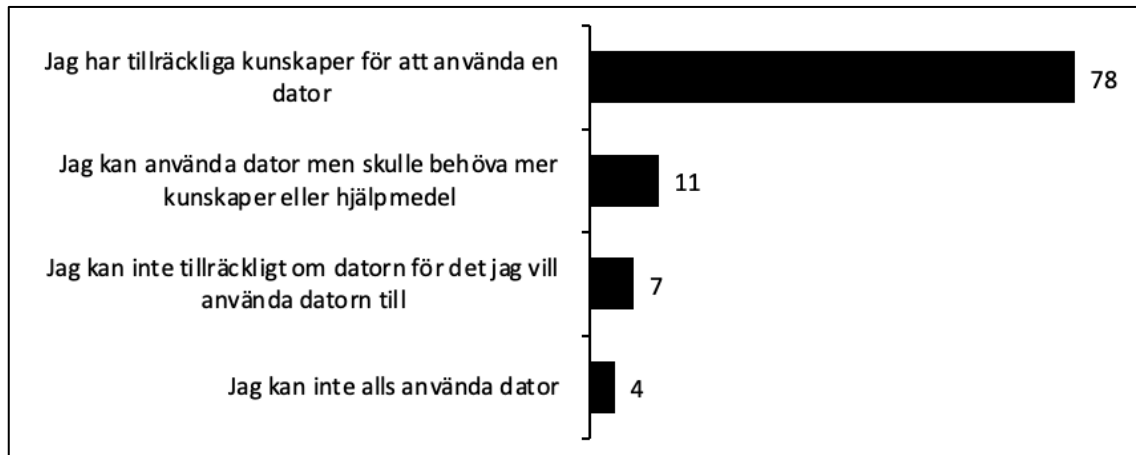

Diagram 24 Hur kunnig är du på att använda en dator? Andelar i procent.

Tabell 25 Hur kunnig är du på att använda en dator?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	78	21
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	11	3
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	7	2
Jag kan inte alls använda dator	4	1
	Totalt	27

Hur tycker du det är att använda dator?

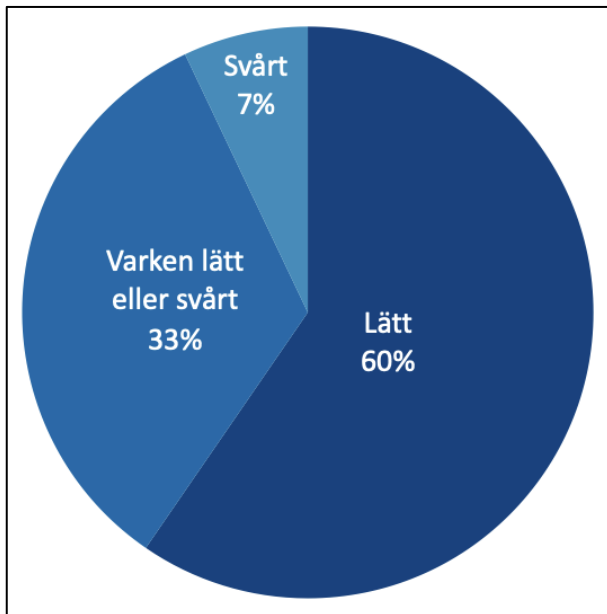

Diagram 25 Hur tycker du det är att använda dator? Andelar i procent.

Tabell 26 Hur tycker du det är att använda dator?

Svar	Procent	Antal
Lätt	59	16
Varken lätt eller svårt	33	9
Svårt	7	2
	Totalt	27

Har du några hjälpmedel till din dator?

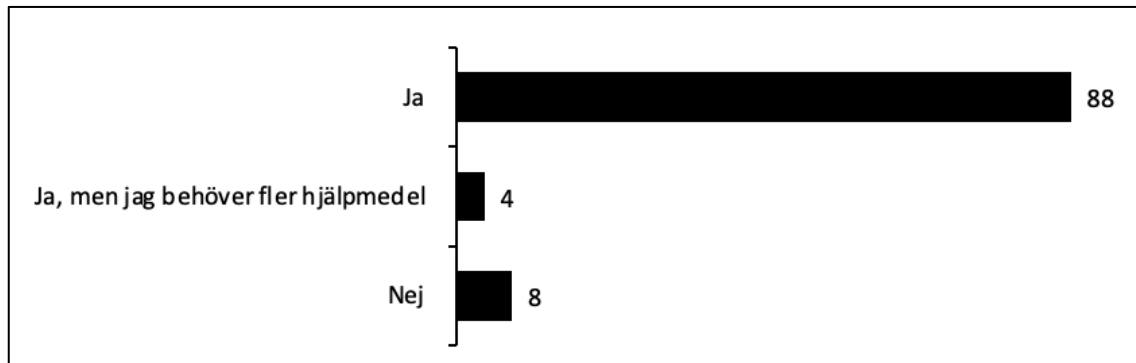

Diagram 26 Har du några hjälpmedel till din dator? Andelar i procent.

Tabell 27 Har du några hjälpmedel till din dator?

Svar	Procent	Antal
Ja	88	22
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	4	1
Nej	8	2
	Totalt	25

Använder du något av följande till din dator?

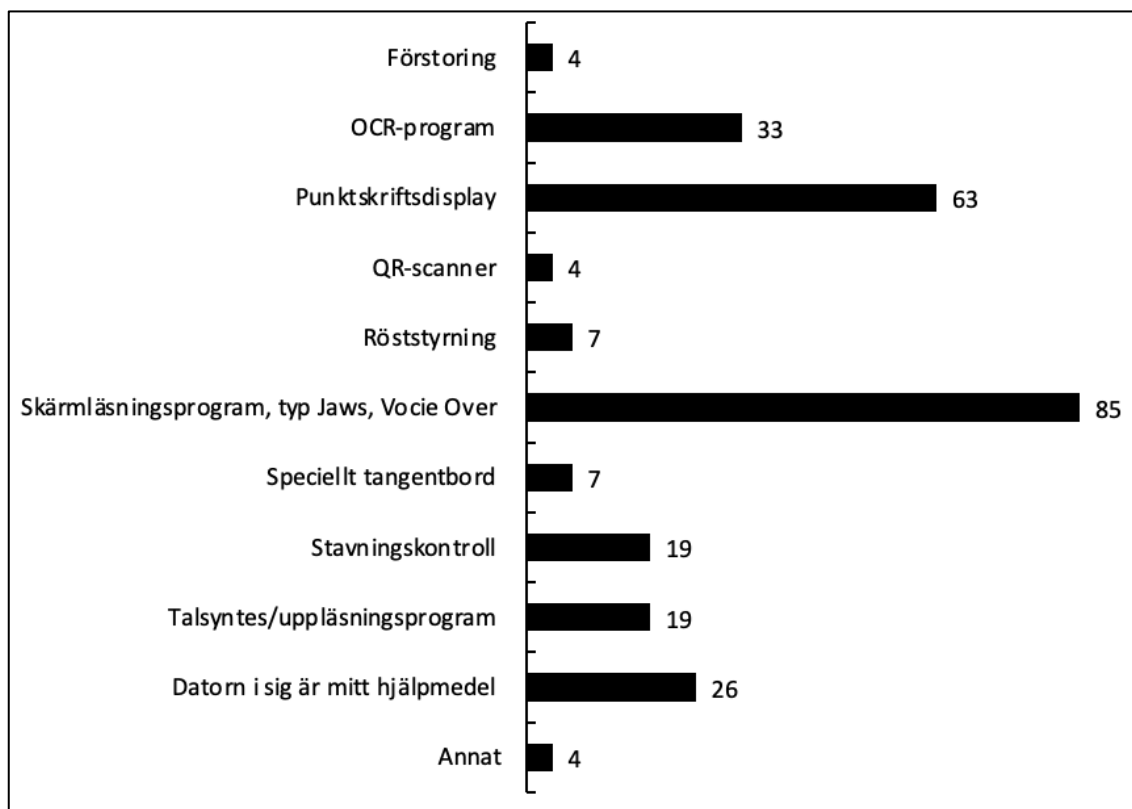

Diagram 27 Använder du något av följande till din dator? Andelar i procent.

Tabell 28 Använder du något av följande till din dator?

Svar	Procent	Antal
Förstoring	4	1
OCR-program	33	9
Punktskriftsdisplay	63	17
QR-scanner	4	1
Röststyrning	7	2
Skärmläsningssystem, typ Jaws, Vocie Over	85	23
Speciellt tangentbord	7	2
Stavningskontroll	19	5
Talsyntes/uppläsningssystem	19	5
Datorn i sig är mitt hjälpmedel	26	7
Annat	4	1

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

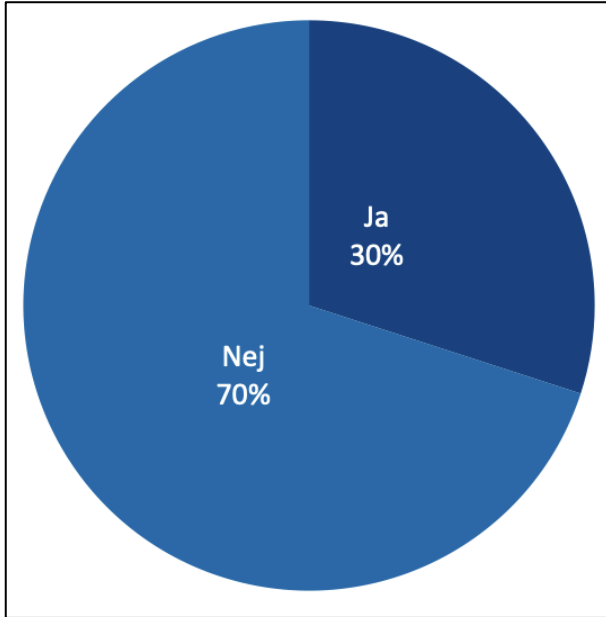

Diagram 28 Har du tillgång till en surfplatta? Andelar i procent.

Tabell 29 Har du tillgång till en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	30	8
Nej	70	19
	Totalt	27

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

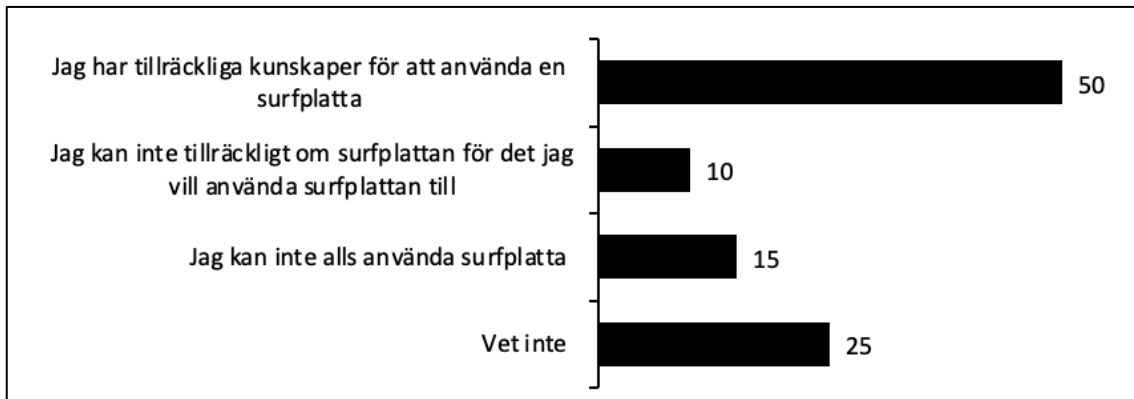

Diagram 29 Hur kunnig är du på att använda en surfplatta? Andelar i procent.

Tabell 30 Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	50	10
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	10	2
Jag kan inte alls använda surfplatta	15	3
Vet inte	25	5
	Totalt	20

Hur tycker du det är att använda surfplatta?

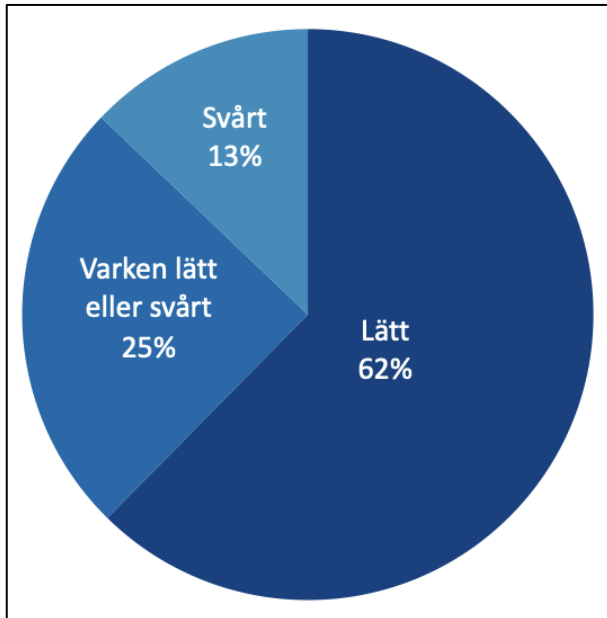

Diagram 30 Hur tycker du det är att använda surfplatta? Andelar i procent.

Tabell 31 Hur tycker du det är att använda surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Lätt	63	5
Varken lätt eller svårt	25	2
Svårt	13	1
	Totalt	8

Har du några hjälpmedel i din surfplatta?

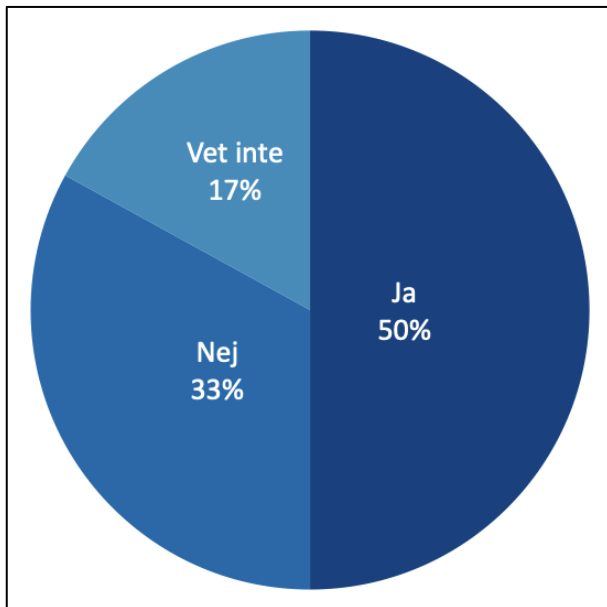

Diagram 31 Har du några hjälpmedel i din surfplatta? Andelar i procent.

Tabell 32 Har du några hjälpmedel i din surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	50	3
Nej	33	2
Vet inte	17	1
	Totalt	6

Använder du något av följande till din surfplatta?

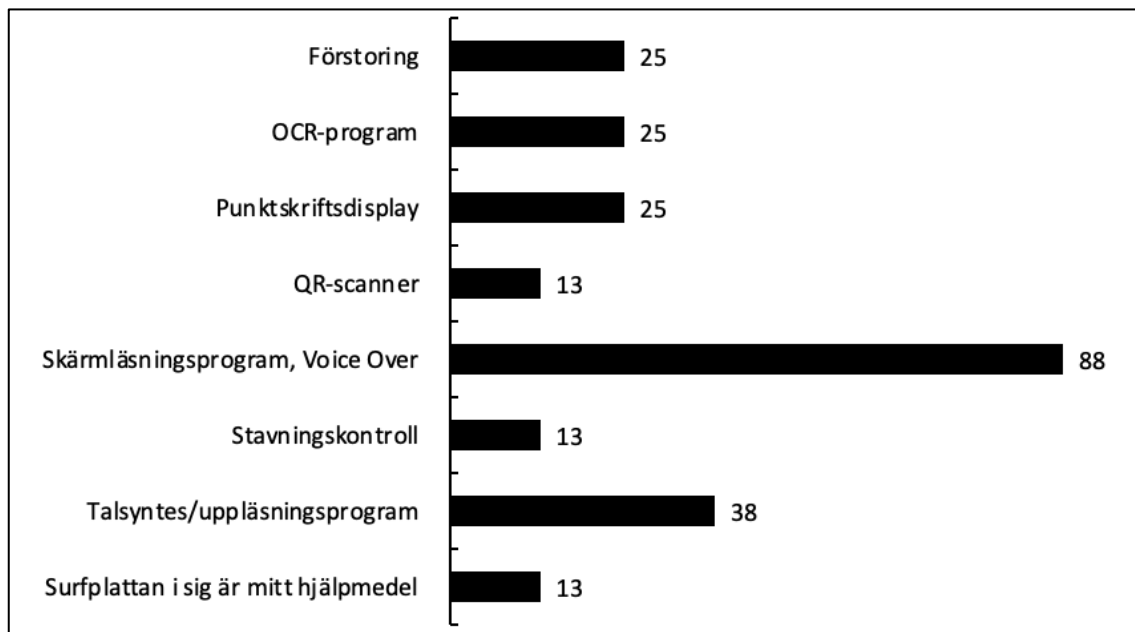

Diagram 32 Använder du något av följande till din surfplatta? Andelar i procent.

Tabell 33 Använder du något av följande till din surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Förstoring	25	2
OCR-program	25	2
Punktskriftsdisplay	25	2
QR-scanner	13	1
Skärmläsningssystem, Voice Over	88	7
Stavningskontroll	13	1
Talsyntes/uppläsningssystem	38	3
Surfplattan i sig är mitt hjälpmedel	13	1

Bakgrundsvariabler

Vilket åldersintervall stämmer för dig?

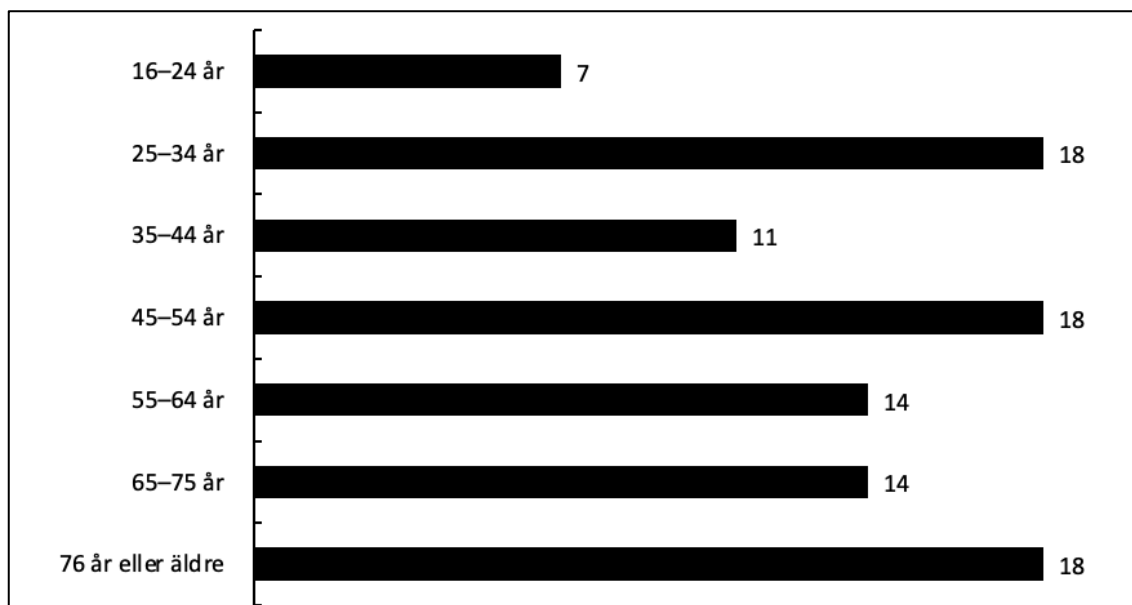

Diagram 33 Vilket åldersintervall stämmer för dig? Andelar i procent.

Tabell 34 Vilket åldersintervall stämmer för dig?

Svar	Procent	Antal
16-24 år	7	2
25-34 år	18	5
35-44 år	11	3
45-54 år	18	5
55-64 år	14	4
65-75 år	14	4
76 år eller äldre	18	5
	Totalt	28

Vilken är din könstillhörighet?

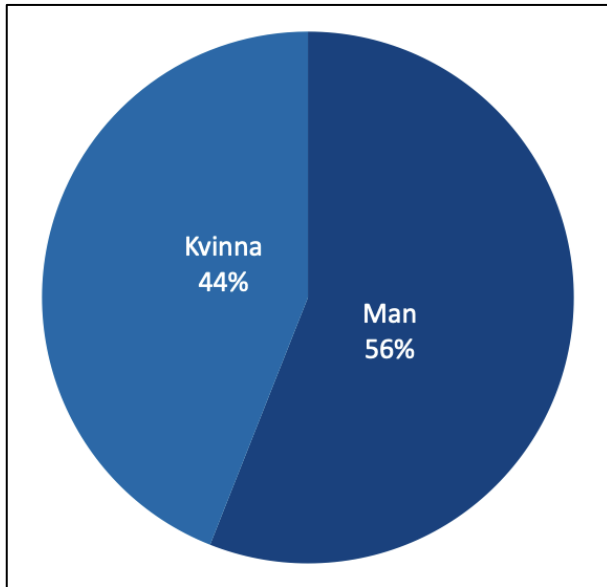

Diagram 34 Vilken är din könstillhörighet? Andelar i procent.

Tabell 35 Vilken är din könstillhörighet?

Svar	Procent	Antal
Man	56	14
Kvinna	44	11
	Totalt	25

Är svenska ditt första språk?

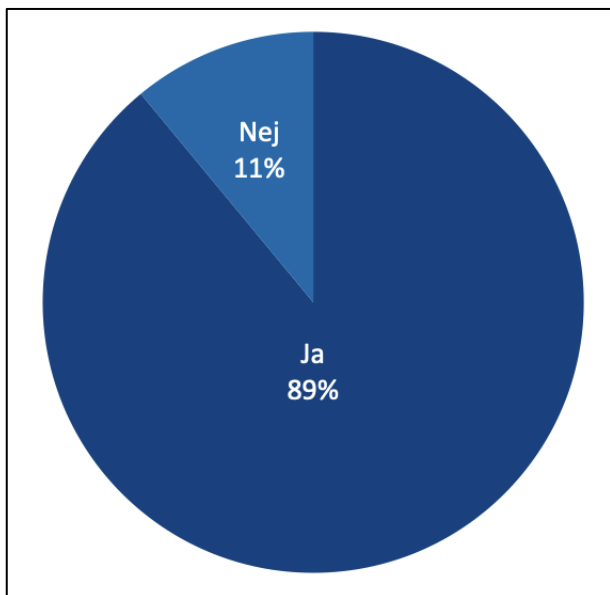

Diagram 35 Är svenska ditt första språk? Andelar i procent.

Tabell 36 Är svenska ditt första språk?

Svar	Procent	Antal
Ja	89	25
Nej	11	3
Totalt		28

I vilket län bor du?

Tabell 37 I vilket län bor du?

Svar	Procent	Antal
Stockholms län	19	5
Uppsala län	4	1
Östergötlands län	19	5
Jönköpings län	4	1
Skåne län	26	7
Hallands län	4	1
Västra Götalands län	11	3
Västmanlands län	4	1
Dalarnas län	4	1
Jämtlands län	4	1
Västerbottens län	4	1
	Totalt	27

I vilken typ av ort bor du?

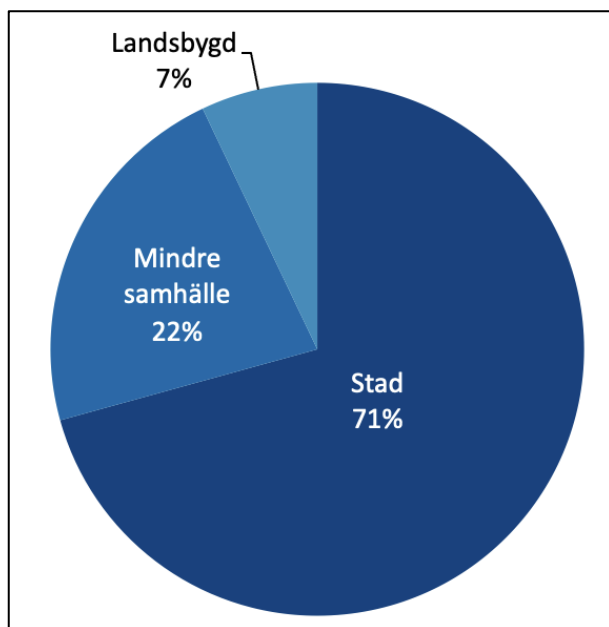

Diagram 36 I vilken typ av ort bor du? Andelar i procent.

Tabell 38 I vilken typ av ort bor du?

Svar	Procent	Antal
Stad	70	19
Mindre samhälle	22	6
Landsbygd	7	2
	Totalt	27

I vilken typ av boende bor du?

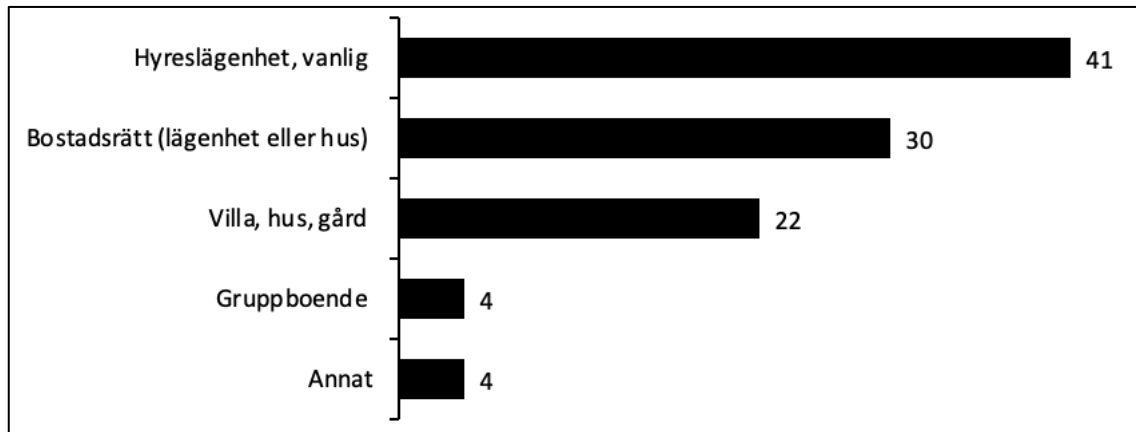

Diagram 37 I vilken typ av boende bor du? Andelar i procent.

Tabell 39 I vilken typ av boende bor du?

Svar	Procent	Antal
Hyreslägenhet, vanlig	41	11
Bostadsrätt (lägenhet eller hus)	30	8
Villa, hus, gård	22	6
Gruppboende	4	1
Annat	4	1
	Totalt	27

Får du hjälp av någon i din vardag?

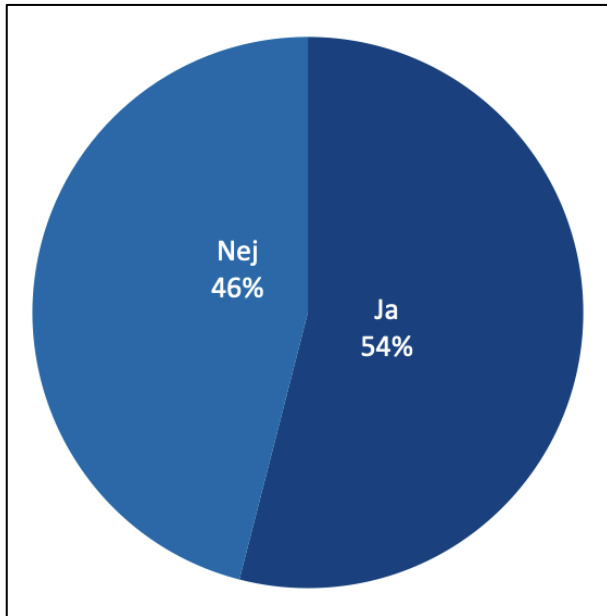

Diagram 38 Får du hjälp av någon i din vardag? Andelar i procent.

Tabell 40 Får du hjälp av någon i din vardag?

Svar	Procent	Antal
Ja	54	15
Nej	46	13
	Totalt	28

Vilken typ av hjälp?

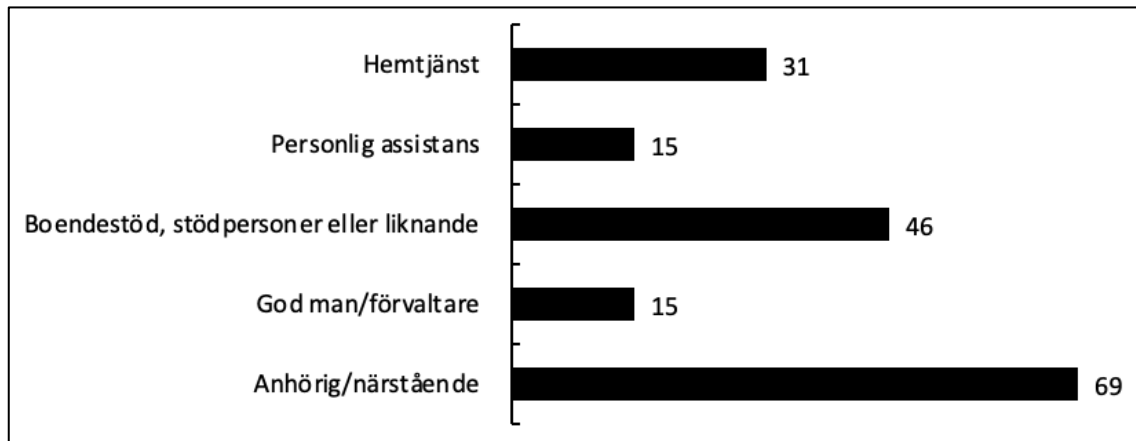

Diagram 39 Vilken typ av hjälp? Andelar i procent.

Tabell 41 Vilken typ av hjälp?

Svar	Procent	Antal
Hemtjänst	31	4
Personlig assistans	15	2
Boendestöd, stödpersoner eller liknande	46	6
God man/förvaltare	15	2
Anhörig/närstående	69	9

Bor du tillsammans med någon?

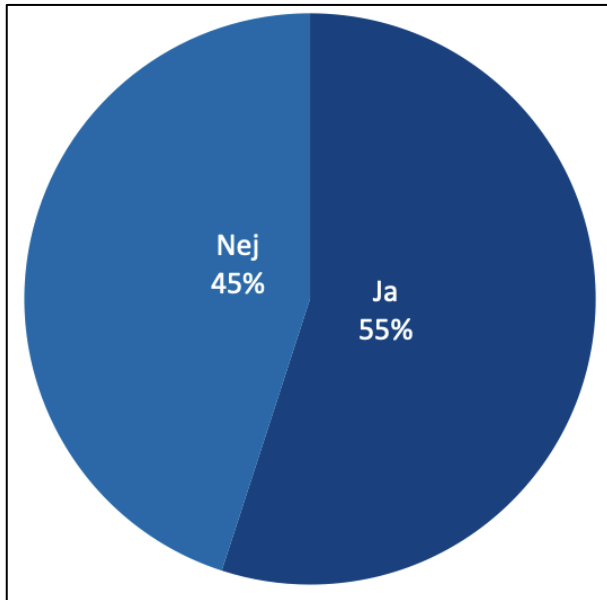

Diagram 40 Bor du tillsammans med någon? Andelar i procent.

Tabell 42 Bor du tillsammans med någon?

Svar	Procent	Antal
Ja	55	16
Nej	45	13
	Totalt	29

Vem eller vilka bor du tillsammans med?

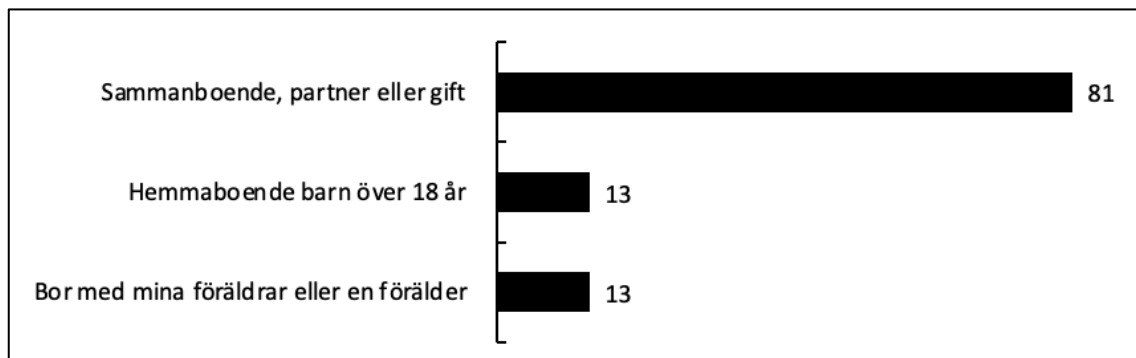

Diagram 41 Vem eller vilka bor du tillsammans med? Andelar i procent.

Tabell 43 Vem eller vilka bor du tillsammans med?

Svar	Procent	Antal
Sammanboende, partner eller gift	81	13
Hemmaboende barn över 18 år	13	2
Bor med mina föräldrar eller en förälder	13	2

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

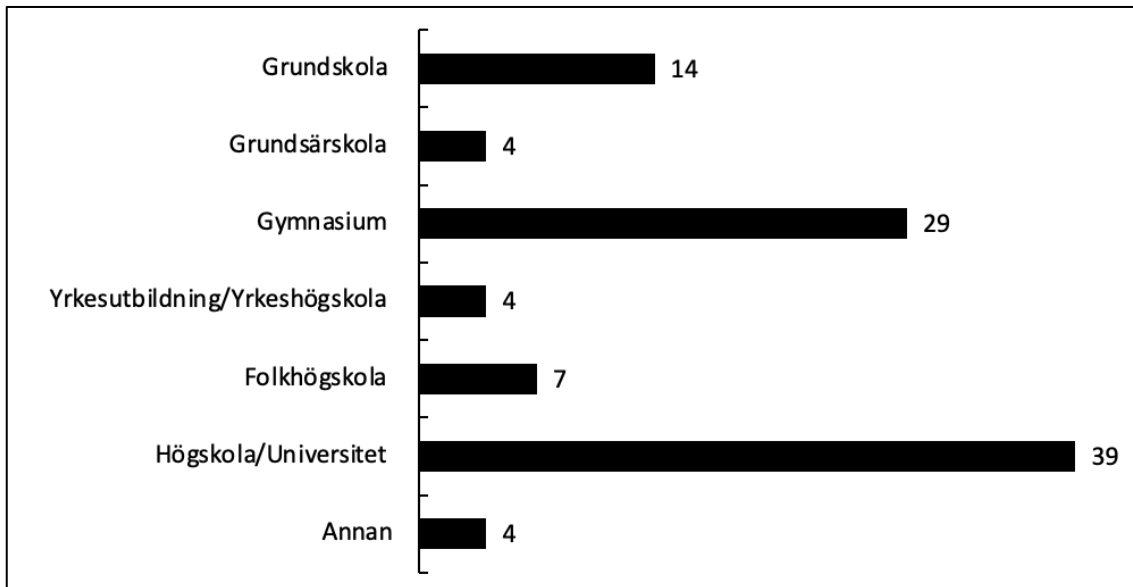

Diagram 42 Vilken är din högsta avslutade utbildning? Andelar i procent.

Tabell 44 Vilken är din högsta avslutade utbildning?

Svar	Procent	Antal
Grundskola	14	4
Grundsärskola	4	1
Gymnasium	29	8
Yrkesutbildning/Yrkeshögskola	4	1
Folkhögskola	7	2
Högskola/Universitet	39	11
Annan	4	1
	Totalt	28

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?

Diagram 43 Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation? Andelar i procent.

Tabell 45 Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?

Svar	Procent	Antal
Arbetar	41	12
Arbetslös	10	3
Pensionär	31	9
Sjukskriven	3	1
Sjukersättning/Förtidspensionär	10	3
Daglig verksamhet	3	1
Aktivitetsersättning	10	3
Studerar	7	2

Vilken inkomst har du per månad?

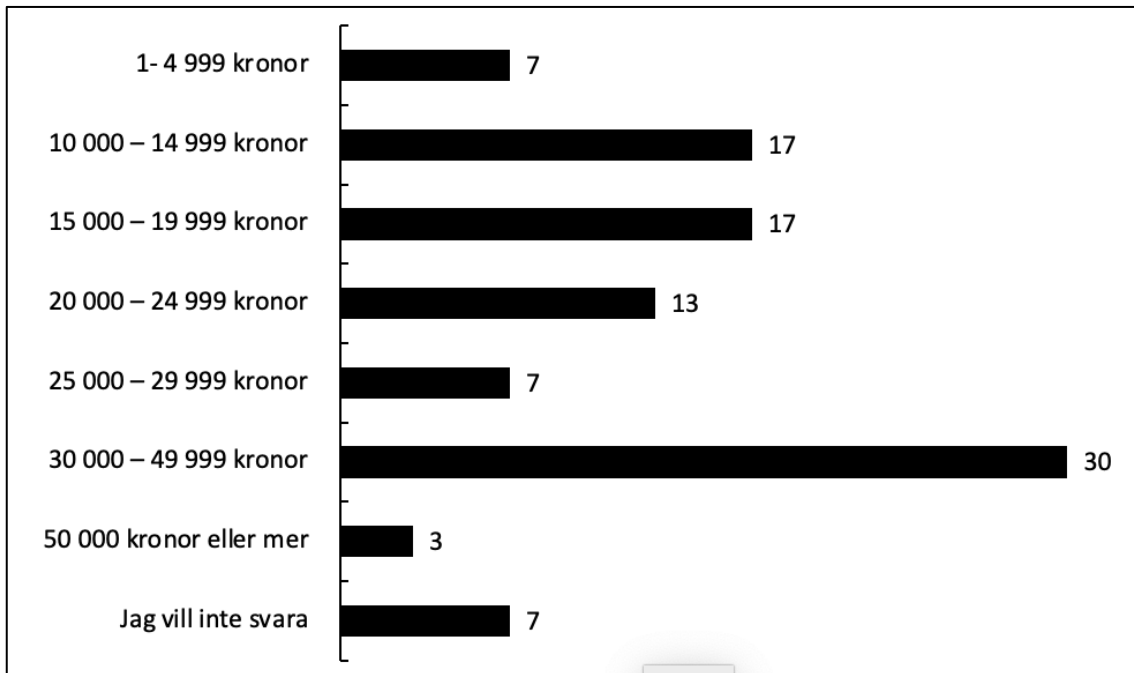

Diagram 44 Vilken inkomst har du per månad? Andelar i procent.

Tabell 46 Vilken inkomst har du per månad?

Svar	Procent	Antal
1- 4 999 kronor	7	2
10 000 – 14 999 kronor	17	5
15 000 – 19 999 kronor	17	5
20 000 – 24 999 kronor	13	4
25 000 – 29 999 kronor	7	2
30 000 – 49 999 kronor	30	9
50 000 kronor eller mer	3	1
Jag vill inte svara	7	2
	Totalt	30